

Crisi de l'habitatge, vulnerabilitat i salut mental

L'habitatge és l'espai físic que possibilita la construcció d'una llar i el desenvolupament de la vida privada i familiar. Una llar estable permet afavorir el benestar físic, social i psicològic de les persones. Per contra, la seva condició inestable i precària suposa un factor de risc social de primer ordre.

Avui, la crisi de l'habitatge és un problema estructural que afecta una part molt important de la ciutadania. El darrer baròmetre del Centre de Investigaciones Sociológicas (CIS) del 2025 l'assenyala com el principal problema de la població espanyola. De la mateixa manera succeeix a Catalunya, on el Centre d'Estudis d'Opinió (CEO) també ho situa com la primera preocupació de la gent, per davant de la insatisfacció amb la política.

Si bé estem davant d'una dificultat que té un caràcter transversal en la nostra societat, cal tenir present que aquesta resulta encara més accentuada en aquells grups de població que es troben exposats a situacions de major vulnerabilitat. Un d'aquests grups fa referència a les persones que presenten algun tipus de diagnòstic greu de salut mental. Així ho hem constatat en un estudi dut a terme des de la Universitat de Lleida. La recerca, centrada en la comarca del Segrià, ha enquestat 303 persones majors de 18 anys amb un

certificat de discapacitat derivat d'una malaltia mental residents a la ciutat de Lleida i en d'altres municipis de la comarca.

Entre els principals resultats en destaca l'alt nombre de persones afectades, un 37 %, que continuen residint en el domicili familiar amb els seus progenitors.

XAVIER
MIRANDA
RUCHE

Professor de Treball Social i Serveis Socials a la Universitat de Lleida

En aquest sentit, si bé un dels principals problemes associats amb la dificultat d'accés a l'habitatge és el retard en l'edat d'emancipació, aquesta és una dificultat que, en aquest grup, supera l'etapa de la joventut i s'allarga durant l'etapa adulta.

En comparació amb la població general, les persones

enquestades presenten una pitjor valoració pel que fa al grau de satisfacció amb l'habitatge i també amb la seva qualitat de vida. Un terç de la mostra ha expressat la necessitat de realitzar un canvi respecte del domicili en què viu. Tot i això, pràcticament el 90 % reconeix no tenir la capacitat per dur a terme aquest canvi.

Cal destacar també que el 56 % han indicat haver-se sentit discriminades per la seva condició en relació amb algun aspecte vinculat amb l'habitatge. On es concentra la principal afectació és en la interacció amb persones de l'entorn comunitari (veïns i persones del barri o poble) i, en segon lloc, en el procés de cerca d'un immoble en el mercat privat, especialment pel que fa al règim de lloguer. En pocs mesos es compliran 40 anys de l'oficialitat de la reforma psiquiàtrica a Espanya i, si bé aquesta ha comportat un avenç significatiu en diverses de les fites marcades, un dels aspectes que es considera avui dia clarament deficitari és,

precisament, el relacionat amb la cobertura residencial i el suport en l'habitatge que es presta a les persones amb un trastorn mental greu. Es tracta d'una tipologia de recursos que resulten imprescindibles per aprofundir en el model d'atenció integral a la comunitat que es va projectar en la reforma.